

El nu consideră folclorul o relicvă menită să dispară și nu crede că menirea folcloriștilor este doar să salveze această relicvă. « Nu poate fi vorba de o dispariție completă a folclorului vechi, ci numai de o reducere ori de o modificare a lui. Grija culegătorului a fost și este prin urmare exagerată. Se va părea cu atât mai puțin întemeiată de acum înainte, când folclorul își lărgeste domeniul. Într-adevăr, prin culegerea de material nou, . . . folcloriștii vor găsi totdeauna drum deschis pentru studiile lor și niciodată nu le vor lipsi fapte nouă, actuale, asupra cărora să-și îndrepte atențiunea : fiecare epocă e caracterizată prin manifestațiuni proprii de viață și urmînd aceste manifestațiuni, așa cum ele se reflectează în sufletul contemporanilor, folcloriștii vor avea totdeauna un cîmp întins de cercetare ». ⁴

Obiectul primordial al cercetărilor de folclor este deci folclorul viu care întrece în bogăție și varietate tot ce s-a adunat pînă atunci în colecții. El este « izvorul cel mai prețios de informațiune ce s-a dat vreodată : vom găsi acolo icoana sufletească adevărată a fiecărui popor, după localități și timpuri și vom putea pași mai siguri în studiile de literatură, de psihologie ori sociologie. Culegerile acestea vor fi adevărate arhive vii în care și istoricii să găsească mai mult decît în atîtea documente seci, fără suflet, care nu le îngăduie azi să pătrundă mai adînc în sufletul mulțimilor ». ⁵

Scopul culegerilor de folclor este să ne ajute să găsim în literatura populară « icoana sufletească a fiecărui popor ».

Pentru ca materialul folcloric să fie într-adevăr document demn de încredere, trebuie cules cu multă exactitate științifică. « La o îndrumare nouă trebuie să corespundă o schimbare de metodă, de mijloace de lucru. E o necesitate care se impune fără întîrziere în cercetările folcloristice, cu atât mai mult cu cît ele au suferit — mai ales la noi — de lipsa unei discipline serioase. Diletantismul a tronat pînă acum netulburat în folclor ». ⁶

Folcloristul trebuie să învețe metoda științifică din filologie. Totuși folcloristica nu trebuie să fie o anexă a filologiei.

Atitudinea folcloristului față de creatorii și interpreții populari și față de materialul cules trebuie să fie științifică, realistă, obiectivă, nu de nelimitată gloriificare romantică și nici sentimentală ori filantropică.

Acțiunea începută de O. Densusianu nu a dat roade imediate. Promovarea noii orientări a cerut timp și perseverență. O. Densusianu a avut-o.

În timp ce O. Densusianu luptă pentru noua orientare, muzicienii încep să culegă cu asiduitate cîntecele populare. Culegerea pornește aproape deodată în România de atunci, în Transilvania și Bucovina. Culegătorii, unii mai puțin avizați decît O. Densusianu, au un ajutor prețios ce a lipsit și lipsește încă de multe ori culegerilor literaturii populare : aparatul de înregistrare, pe atunci fonograful. El înregistrează cîntecul fidel, păstrează pentru cercetările ulterioare documente absolut autentice și atrage pe cercetători spre munca de culegere nemijlocită.

Acțiunea muzicienilor noștri corespunde unor acțiuni similare întreprinse și la alte popoare din Europa centrală. În 1902, W. Hartel, ministrul cultelor și învățămîntului dela Viena, invită guvernatorii tuturor provinciilor fostei monarhii austro-ungare să ajute editura muzicală Universal Edition în adunarea materialului necesar publicării colecției « Das Volkslied in Österreich ». Această acțiune duce în

⁴. O. DENSUSIANU. op. cit. Viața Nouă V. 22, 1910, 441.

⁵. Ibidem.

⁶. idem, 442.

1904, la crearea unui institut pentru cîntec popular, care tinde să organizeze culegerea muzicii populare la toate popoarele din fosta Austro-Ungarie ⁷. Românii din Bucovina participă oficial la această acțiune. Culegerea publicată de M. Friedwagner este rodul tîrziu al ei ⁸. Alături de alții, ia parte la ea și harnicul folclorist muzical Al. Voevidca ⁹. O mare parte din materialul cules de acesta și nepublicat încă, se găsește azi în arhiva Institutului de Folclor.

B. Bartók notează prima melodie populară în 1904. În 1905 el studiază cea dintîi culegere a lui Z. Kodály, iar în 1906 se familiarizează cu fonograful și începe culegerea sistematică a cîntecelor populare maghiare ¹⁰.

În Transilvania culegerea muzicii populare, pentru care Gheorghe Bariț ceruse încă din 1862 să se pregătească un tînăr specialist ¹¹, ajunge în centrul preocupărilor culturale. « Societatea pentru crearea unui fond de teatru român » cumpără chiar fonografe, ce în 1910, se află la Lugoj « în vederea unei culegeri de melodii populare românești pe care voia să o facă maestrul I. Vidu » ¹². De altfel, aici G. Alexici încercase să culegă folclor cu fonograful, încă înainte de 1899 ¹³.

Și în celelalte provincii fonograful ajută la culegerea folclorului. G. Weigand a cules muzică populară românească cu fonograful încă din 1901 ¹⁴. M. Friedwagner spune că doi colaboratori ai săi, V. Barduhos și V. Morariu din Suceava, au încercat și ei să culegă după 1906 cu fonograful și au înregistrat chiar 50 melodii populare ¹⁵. Melodiile dobrogene publicate de P. Pîrvescu în « Hora din Cartal », primul volum din colecția « Din viața poporului român » pe care începuse să o publice atunci Academia Romîna, sînt culese cu fonograful înainte de 1908 ¹⁶.

B. Bartók culege cu fonograful cîntecele românești din Bihor în 1909—1910 ¹⁷.

În acelaș timp începe să culegă din însărcinarea Academiei Romîne, T. Brediceanu, cîntecele populare din Maramureș ¹⁸ și pornește la București tot sub oblăduirea Academiei Romîne, acțiunea pentru culegerea muzicii populare românești, D.G. Kiriac ¹⁹.

Am insistat mai mult asupra rolului fonografului în primele noastre culegeri folcloristice de muzică populară, avînd în minte principiul lui B. Bartók: « Din punct de vedere științific nu poate fi socotit material autentic decît acela care a fost cules cu mijloace mecanice » ²⁰. Acest principiu a orientat dezvoltarea de mai tîrziu a culegerilor noastre de muzică populară.

⁷. L. JANAČEK. O lidové písní a lidové hudbě [Despre cîntecul și muzica populară] Praha 1955, 57—58.

⁸. M. FRIEDWAGNER. Rumänische Volkslieder aus der Bukovina. Würzburg 1940, VII.

⁹. Idem. IX—XIII și G. Breazu. Patrium Carmen. Craiova f. d. 414.

¹⁰. Z. KODÁLY. Bartók le folkloriste. B. Bartók sa vie et son œuvre, publié sous la direction de BENCE SZABOLCSI, Budapest 1956, 66—67.

¹¹. I. BREAZU. Gheorghe Bariț și patrimoniul popular. Academia R.P.R. Filiala Cluj. Studii și cercetări științifice. S. III. Științe sociale IV, 3—4, 1955, 37.

¹². T. BREDICEANU. 170 melodii populare românești din Maramureș. mss. 3.

¹³. G. ALEXICI. Texte de literatură poporană romînă. I Poezia tradițională. Budapesta 1899, XI.

¹⁴. G. WEIGAND. Die Dialekte der Bukovina und Bessarabiens. Leipzig 1904, 83.

¹⁵. M. FRIEDWAGNER. op. cit. XII.

¹⁶. P. PÂRVESCU. Hora din Cartal. București 1908, 31.

¹⁷. BARTÓK B. Cîntecele populare românești din Comitatul Bihor. București 1913, III.

¹⁸. T. BREDICEANU. op. cit. I.

¹⁹. Analele Academiei Romîne S. III, T. XIII. 1909—1910. Partea administrativă și debaterile. 1910, 300.

²⁰. B. BARTÓK. Pourquoi et comment recueille-t-on la musique populaire? Genève 1948, 9.

Culegerile continuă cu sau fără fonograf, pînă în anii războiului. Rezultatele lor sînt colecțiile și studiile publicate de B. Bartók, colecția lui M. Friedwagner, colecțiile lui P. Pîrvescu, P. Ciorogariu, G. Fira ș.a. T. Brediceanu își publică abia acum, sub îngrijirea Institutului de Folclor, culegerea din Maramureș, căreia sperăm că îi va urma curînd cea din Banat. Și culegerea lui D. Kiriac este la Institutul de Folclor aproape gata de tipar. Un studiu de ansamblu asupra muzicii populare românești scris de B. Bartók în S.U.A. și o colecție de 3000 melodii au fost depuse la Biblioteca Universității Columbia. C. Brăiloiu le pregătește acum la Paris, pentru tipar ²¹.

După război, O. Densusianu și D. G. Kiriac au crezut că vor găsi la Academia Romîna mai mult sprijin pentru culegerile și studiile de folclor.

O. Densusianu a căutat să opună noua orientare modului vechi și necorespunzător în care erau adunate materialele publicate în colecția « Din viața poporului român ». La 27 mai 1920, el a prezentat Academiei Romîne un plan pentru reorganizarea culegerii și publicării folclorului. În acest plan a preconizat înființarea unei arhive de folclor, publicarea unei enciclopedii și unui atlas al folclorului românesc și adunarea materialului tipărit în ziare și reviste într-un corpus ²². În 1924 el a reluat propunerea și a început chiar să lucreze la pregătirea corpusului copiind prin elevii săi, materialul din ziare și reviste ²³. Lucrarea nu s-a putut realiza fiindcă Academia Romîna a găsit că fondurile necesare retribuirii colaboratorilor îi încarcă prea mult bugetul ²⁴.

O. Densusianu a concentrat atunci activitatea folcloristică la Institutul de filologie și folclor. În 1926 s-a creat la Facultatea de Filologie și Litere catedra de dialectologie și folclor romanic al cărei titlular a fost numit I.A. Candrea, vechi colaborator al lui O. Densusianu. În institut și în jurul catedrei de folclor s-a născut o mișcare pentru culegerea și studierea folclorului — mai cu seamă a literaturii populare — ce a urmat noua orientare a lui O. Densusianu.

« Grai și Suflet », revista Institutului de filologie și folclor, a publicat alături de studii de lingvistică, studii și culegeri de folclor. Seria monografiilor inaugurată prin « Graiul din țara Oașului » de I.A. Candrea ²⁵ și « Graiul din Țara Hațegului » de O. Densusianu ²⁶ s-a completat cu monografia regională de « grai și folclor » printre care trebuie amintită în primul rînd lucrarea lui T. Papahagi « Graiul și folclorul Maramureșului » ²⁷. I. Diaconu, elev a lui O. Densusianu, a întreprins în Vrancea și Rîmnicul-Sărat, susținute cercetări de folclor pline de interes ²⁸.

Alături de noua orientare, culegătorii ce nu au părăsit cu totul vechile făgășuri, s-au grupat în jurul revistelor « Șezătoarea », « Ion Creangă », « Tudor Pamfile », « Făt Frumos », « Comoara satelor » și « Albina ». Între 1919—1940 G.N. Dumitrescu-Bistrița a publicat în satul lui din Mehedinți, revista « Izvoarașul » tipărind un bogat material de folclor muzical notat după auz. Multe alte reviste și ziare au publicat folclor cules de elevi, studenți, preoți, învățători, etc. de cele mai multe ori în chipul pe care O. Densusianu l-a criticat.

²¹. B. BARTÓK. Scritti sulla musica popolare — a cura di DIEGO CARPITELLA. Roma 1955, 298.

²². Analele Academiei Romîne. XL, 1920, 154—155.

²³. Analele Academiei Romîne. XLIV, 1924, 86—87.

²⁴. O. DENSUSIANU. Recenzie la Anuarul Arhivei de Folclor I, 1—2. Grai și Suflet VI, 1934, 399.

²⁵. I. A. CANDREA. Graiul din țara Oașului. București 1907.

²⁶. O. DENSUSIANU. Graiul din Țara Hațegului. București 1915.

²⁷. T. PAPAHAĞI. Graiul și folclorul Maramureșului. București 1925.

²⁸. I. DIACONU. Ținutul Vrancei. I. București 1930 și Folclor din Rîmnicul Sărat. I — II. Focșani 1933, 1934.

În același timp Academia Română a continuat să publice colecția « Din viața poporului român » în care alături de materialele culese în modul vechi, apar și monografii ale elevilor lui O. Densusianu. Colecția ajunge pînă la volumul 40 și își încetează apariția după ce se înființează în 1930, la Cluj, Arhiva de Folclor condusă de I. Mușlea.

Arhiva de Folclor își îndreaptă atenția înainte de toate, asupra culegerii literaturii populare. Adunarea materialului se face atît prin culegători corespondenți pentru care se tipăresc îndrumări și chestionare, cît și prin cercetări de teren făcute de specialiști.²⁹ Ea izbuteste să adune în colecțiile sale numeros și prețios material documentar. Arhiva primește și materialul copiat de elevii lui O. Densusianu din ziare și reviste. « Anuarul Arhivei de Folclor » publică nu numai studii și materiale, ci și un important instrument de lucru pentru folcloriști « Bibliografia folclorului românesc ». Pe lîngă aceasta ea publică și bibliografia lucrărilor de folclor editate de Academia Română³⁰.

Muzeul de Etnografie din Cluj, condus de Romulus Vuia, adună și el prin chestionare completate de corespondenți și prin cercetări directe, date asupra obiceiurilor de Crăciun și Anul Nou³¹.

O mare dezvoltare iau în această perioadă studiile de folclor. Preocupările sînt multiple: începuturile și istoria folcloristicii noastre; literatura populară a diferitelor ținuturi și a unor ocupații, mai cu seamă literatura păstorească; credințele și obiceiurile; originea și răspîndirea celor mai de seamă creații ale literaturii populare — Miorița este în centrul preocupărilor —; istoricitatea cîntecului epic; legătura dintre folclor și vechile cărți populare; creația poetică populară; limba literaturii populare; etc.

Pe temeuri de folclor comparat, O. Densusianu, I.A. Candrea, V. Bogrea, R. Vuia, A. Gorovei, E. Petrovici, D. Caracostea, N. Cartoian, Al. Rosetti, I. Mușlea, Leca Morariu, P. Caraman, T. Papahagi, I. Diaconu ș.a. studiază: asemănările dintre folclorul român și cel latin sau cel al popoarelor balcanice, legătura colindelor noastre cu ale popoarelor slave ca mod de cunoaștere a sensului și originii lor, jocul călușarilor, focul viu, iarba fiarelor și alte fapte de folclor, basmele, balada populară cu legăturile ei balcanice și general europene, etc. D. Caracostea încearcă cercetări de sinteză asupra baladei populare pe care o socotește alături de limbă privită ca artă, « a doua mare instituție de artă a poporului român » și căreia îi acordă un loc central în folclor³². Esența artistică a folclorului este afirmată cu hotărîre.

Stăruințele lui D.G. Kiriac față de Academia Română rămîinind, ca și cele ale lui O. Densusianu, vane, culegerile de muzică populară se organizează în afara ei.

În sudul Transilvaniei și Banat, culege din 1923, cu multă pasiune și pricepere, neajutat de nimeni, compozitorul Sabin V. Drăgoi. El sfîrșește în 1925 volumul său:

²⁹. I. MUȘLEA. Le folklore roumain. Revue internationale des études balcaniques, II, 1—2 (3—4). Beograd 1936, 569.

³⁰. Bibliografia lucrărilor de cuprins folcloric și etnografic publicate de Academia Română, 1867—1930. Anuarul Arhivei de folclor II. 1933, 221—227.

³¹. I. CHELCEA. Le mouvement ethnographique et folklorique en ces dernières années. Archive pour la science et la réforme sociale. XV, 1—4, 1943, 363—364.

³². D. CARACOSTEA. Comisia pentru folclor. Plan de lucru pentru alcătuirea unui corpus al Baladei populare. Academia Română. Consiliul Național de Cercetări Științifice. Buletin informativ științific și administrativ I, 1.1948, 137.

303 colinde cu text și melodie ³³, care marchează un moment important în folcloristica noastră muzicală, și continuă cercetările în sens monografic.

În anul 1928 se înființează la București Arhiva fonogramică a Ministerului Artelor condusă de G. Breazul și Arhiva de Folclor a Societății Compozitorilor Români condusă de C. Brăiloiu și începe acțiunea sistematică și susținută de culegere și înregistrare a muzicii populare din întreaga țară.

Arhiva fonogramică antrenează în această muncă mai mulți compozitori și iubitori de muzică populară ³⁴. Mai târziu G. Breazul își îndreaptă cercetările mai cu seamă asupra istoriei culegerilor de muzică populară și în general, asupra istoriei muzicii românești ³⁵.

C. Brăiloiu continuă la Arhiva de Folclor, tradiția lui D.G. Kiriac și aplică la început, în culegeri, metoda lui Béla Bartók. Cunoașterea temeinică a realității folclorice a satelor și legătura cu școala sociologică din București, cu D. Gusti și elevii săi, îi îngăduie să ducă mai departe metoda culegerii folclorului și să contribuie în chip deosebit la dezvoltarea folcloristicii muzicale românești ³⁶.

Participarea folcloriștilor la cercetarea satului românesc întreprinsă de Institutul Social Român, confruntarea lor cu realitatea socială a țării, deschid noi perspective, aduc noi puncte de vedere în cercetările de folclor și contribuie la adâncirea metodei de culegere în sensul unei mai ample documentări asupra vieții și faptelor de folclor ³⁷.

Pentru C. Brăiloiu ³⁸ folcloristica muzicală este o disciplină autonomă născută din voința de a adânci anumite probleme. Odată cu fenomenele, ea studiază și condiția și filiația lor. Folclorul muzical este « un fapt social prin excelență ». Domeniul folcloristicii muzicale, muzica populară este complexul melodiilor ce trăiesc la un moment dat, într-un mediu țărănesc, oricare ar fi originea și stilul lor. C. Brăiloiu consideră folclor nu numai ceea ce este creat, ci și ceea ce este acceptat de popor. Definiția pe care a încercat să o dea muzicii populare Consiliul Internațional de Muzică Populară în conferința anuală din 1955, are aceiași cuprindere: « Termenul de muzică populară poate fi aplicat muzicii ce s-a dezvoltat din începuturile rudimentare ale unei comunități care nu a fost influențată de muzica cultă sau de mare popularitate, dar poate fi aplicată și unei melodii create de un compozitor, melodie ce a fost ulterior absorbită în tradiția vie, nescrisă a comunității. Termenul nu include, din muzica de largă popularitate creată de compozitori, acele melodii care au fost preluate de comunitate în formă neschimbată și au rămas neschimbate deoarece ceea ce dă muzicii caracterul ei popular este cizelarea, recrearea ei de către comunitate » ³⁹.

³³ S. V. DRĂGOI. 303 colinde cu text și melodie. Craiova 1930.

³⁴ G. BREAZUL. Arhiva fonogramică. Patrium Carmen. Craiova f.d. 471—514.

³⁵ v. G. BREAZUL. Culegerea melodiilor populare. Patrium Carmen. Craiova f.d. 277—470.

³⁶ C. BRĂILOIU. Arhiva de folclor a Soc. Compozitorilor Români. București 1931.

³⁷ v. Indrumări pentru monografiile sociologice. București 1940. VI. Manifestări spirituale. I. I. IONICA. Plan pentru cercetarea mitologiei și științei populare, 228—250; S. GOLOPENȚIA. Plan pentru cercetarea credințelor și riturilor domestice, 251—261; C. I. CAZAN. Plan pentru cercetarea literaturii populare, 292—310; C. BRĂILOIU. Plan pentru cercetarea vieții muzicale, 311—323; C. BRĂILOIU, H. H. STAHL. Plan pentru cercetarea obiceiurilor și ceremoniilor, 324—330.

³⁸ v. C. BRĂILOIU. Arhiva de folclor a Soc. Compozitorilor Români. București 1931, Esquisse d'une méthode de folklore musical. Paris 1932 și Le folklore musical, Zürich 1948.

³⁹ Definition of Folk Music. Journal of the International Folk Music Council. VII. London 1955, 23.

C. Brăiloiu crede că studiul muzicii populare este de fapt studiul vieții muzicale a poporului. Analiza formelor muzicale nu este un scop în sine ci un mijloc. Este mai vrednică de luare aminte cunoașterea faptelor vii decât păstrarea sporadică a unor forme și tipuri vechi.

Și C. Brăiloiu ca și O. Densusianu, pune deci accentul pe fenomenul folcloric viu, pe folclorul contemporan.

«Melodia populară nu are nici o realitate palpabilă în sine. Ea nu prinde ființă decât în clipa când este cîntată și nu viețuiește decât prin voia interpretului și în chipul voit de el; creație și reproducere se confundă aici — fapt asupra căruia nu se poate stăruia deajuns — într-o măsură de tot necunoscută practicii muzicale bizuite pe tipar, și toți cercetătorii au rămas uimiți de libertatea cu care interpreții populari minuiesc melodiile interpretate, privite de ei ca un bun absolut al lor»⁴⁰.

Din principiile enumerate decurg consecințe importante pentru metoda cu care trebuie cules folclorul muzical. Numai pe baza unui material cules cu o metodă științifică riguroasă, pe baza melodiilor înregistrate mecanic, se pot face cercetări științifice, care să ducă la cunoașterea adevărată a muzicii populare. Muzica populară nu poate fi înțeleasă fără cunoașterea «realității sociale». Cercetările strict muzicale și criteriile tehnice sînt insuficiente pentru cunoașterea folclorului muzical. Folcloristul muzical nu poate ocoli cercetarea fenomenului social în care sînt integrate faptele de folclor. Culegerea nu este o îngrămădire de fapte muzicale ci lămurirea lor prin informații și mărturii care completează documentul sonor.

Natural, nici pentru folcloristica muzicală nu există rețete universal valabile. Pentru a fi eficace metoda de cercetare trebuie să se adapteze faptului cercetat, timpului și locului în care se face cercetarea.

Pentru cunoașterea structurii și funcției cîntecelor populare, a schimbărilor prin care trec și a cauzelor acestor schimbări, C. Brăiloiu folosește chestionarele care îi îngăduie să adune date cît mai complete asupra: celor dela care se culege material, vieții muzicale, a locului unde se culege, obiceiurilor, instrumentelor și tehnicelor muzicale populare, frecvențe și circulației melodiilor, etc.

Chiar folosită de specialiști, metoda culegerii datelor prin chestionare este neîndestulătoare. Ea trebuie completată prin observarea nemijlocită a vieții folclorice, prin participarea la obiceiuri, ceremonialuri și la orice ocazii de manifestare folclorică și prin notarea exactă și obiectivă a celor observate.

Se pot face cercetări monografice pe sate sau ținuturi dar și pe genuri muzicale.

Atît în timpul culegerii documentelor cît și în timpul clasării lor, folcloristul muzical trebuie să excludă din munca sa orice element subiectiv.

Ca și B. Bartók, C. Brăiloiu socotește că numai înregistrarea mecanică garantează obiectivitatea absolută a culegerii melodiilor populare. Documentarea folclorică poate fi întregită prin fotografie și film.

Pentru culegerea cîntecelor în care muzica și poezia formează o unitate, C. Brăiloiu colaborează cu lingviștii sau folcloriștii literari.

Cercetările de folclor din prima jumătate a secolului nostru se încheie prin crearea în cadrul Consiliului Național de Cercetări Științifice, constituit în 1945 de Academia Română, a Comisiei pentru folclor condusă de D. Caracostea. Comisia pune în discuție întocmirea unei bibliografii și a unei tipologii a poeziei epice populare în

⁴⁰. C. BRĂILOIU. Arhiva de folclor a Soc. Compozitorilor Romîni. București 1931. 6.

vederea publicării corpus-ului baladei românești⁴¹. Cam în aceeași vreme Cercul de studii folclorice din București a cărui activitate este de scurtă durată, ajunge doar să repună în discuție, pe lângă corpus și catalogul tematic, alcătuirea bibliografiei și atlasului folcloric.⁴²

★

Timp de patru decenii, din 1909 pînă în 1949, folcloristica noastră a străbătut un drum important. Ea a devenit o disciplină autonomă, a căutat în spiritul vremii, să-și precizeze principiile și metoda de lucru și și-a delimitat domeniul la literatura, muzica și dansul popular. Folcloriștii au început să studieze în folclor creația artistică, nu numai faptul etnografic, documentul istoric. Atențiunea lor s-a îndreptat tot mai mult spre folclorul contemporan, spre folclorul viu și în acest sens, viața folclorului a devenit obiectul primordial al cercetărilor de teren. Folclorul, fapt social, a început să fie cercetat în ansamblul vieții satului. Folcloriștii și-au dat seama că privind creația populară în evoluția ei neconținută, panica în fața dispariției literaturii, cîntecului și dansului popular nu are rost. Necesitatea cunoașterii folclorului în toată complexitatea lui a impus o metodă de culegere riguroasă, cercetarea nemijlocită a folclorului viu și atitudine obiectivă față de faptele de folclor. Bazate pe o documentare mai largă și mai temeinică, studiile de folclor au încercat să lămurească o serie de probleme într-un domeniu în care romantismul începuturilor, exagerările latinizante, naționalismul exagerat pînă la șovinism și amatorismul au creat atîtea nelămuriri.

Recapitulînd strădaniile acestor patru decenii unele neajunsuri se cer subliniate: În munca de teren, folcloristica muzicală cîștigă preponderență față de cea literară în ce privește organizarea, numărul și amploarea culegerilor. Prin aceasta ea ajunge să adîncească principiile și metoda cercetărilor de folclor.

Pe cînd în folcloristica muzicală principiul înregistrării mecanice a documentelor se aplică cu multă consecvență, culegerile de literatură populară continuă să se mărginească la simple notări după auz.

În folcloristica literară datele necesare lămuririi faptelor de folclor se culeg întimplător și sînt de cele mai multe ori incomplete. Se mai lucrează încă prin culegere de texte și completări de chestionare de către corespondenți nespecialiști plini de bună voință, dar lipsiți de pregătire. Mai mult chiar, în munca unor culegători de literatură populară continuă să persiste concepții și metode ce puteau fi acceptate doar în entuziasmul romantic al începuturilor.

O bună parte a literaturii populare, poezia cîntată, trece în domeniul culegerilor de muzică populară unde pentru cercetarea faptelor sincretice colaborarea între specialiștii celor două domenii este o realitate. În schimb unele genuri ale literaturii populare, basmul, legenda, snoava și povestirile diverse sînt neglijate.

Pe cînd culegerile de muzică populară se fac sistematic și tind la cuprinderea întregului folclor muzical, cercetătorii literaturii populare lucrează mai puțin organizat și deși adună mult material, lasă multe lacune atît în ce privește cuprinderea teritorială cît și genurile. Și autenticitatea folclorului literar neînregistrat este de multe ori problematică.

⁴¹. D. CARACOSTEA. op. cit. 137–143.

⁴². Cercetări folclorice I. 1947, I.

În afară de o încercare sporadică în cadrul cercetărilor pentru monografiile sociologice ⁴³ nu s-au făcut de loc culegeri folcloristice de dansuri populare. Nu putem socoti ca atare nici culegerile întâmplătoare ale lui Al. Dobrescu, nici lucrările pline de greșeli ale lui G.T. Nicolescu Varone.

Mima și teatrul amintite de sociologi prin manifestările spirituale ⁴⁴ au rămas în afara cercetărilor de folclor.

Se recunoaște în principiu, că faptul de folclor este de multe ori sincretic, în practică însă, cu excepția culegerii cântecelor populare, adunarea lui continuă să se facă separat de specialiștii fiecărui domeniu. Nu se poate stabili o colaborare consecventă între folcloriștii literari, folcloriștii muzicali și folcloriștii coregrafi, pentru a se ajunge la cunoașterea integrală a faptelor de folclor.

Înclinarea specialiștilor și deci și cercetările, oscilează între faptele arhaice și folclorul contemporan, balanța aplecându-se la foarte mulți, spre cele dintii. Lipsa unei cunoașteri mai adânci a vieții folclorului de către specialiștii tuturor domeniilor și unele confuzii teoretice fac cu neputință înțelegerea deplină a procesului de evoluție a folclorului, a legăturii naturale dintre tradiție, contemporan și înnoire.

Chiar și atunci când nu neagă existența unui folclor al orașelor, interesul cercetărilor se îndreaptă categoric spre folclorul satelor fără a ține seamă de interdependența celor două și fără a pricepe că, atît în stadiul actual al dezvoltării cît și în trecut, anumite aspecte din viața folclorică și unele schimbări din structura cântecelor, jocurilor și literaturii sătești nu pot fi înțelese fără cunoașterea folclorului orașelor.

Interpretarea faptelor de folclor este, natural, de multe ori obiectivistă, neclară, însă numai atunci când folclorul este folosit ca argument pentru susținerea unor poziții fasciste, i se dau interpretări reacționare vădite.

În lămurirea problemelor teoretice generale ce se discută mai des îndeosebi spre sfîrșitul acestei perioade, nu se folosește îndeajuns confruntarea cu folclorul viu. Insuficienta lui cunoaștere de către cei ce discută aceste probleme, face ca discuțiile să rămîină pe un plan dogmatic și să fie tributare unor teorii străine importate. Se nesocotește astfel posibilitatea pe care o oferă folclorul viu al țării lămuririi disputelor teoretice, posibilitate pe care folcloriștii din țările apusene nu o au întotdeauna și nici pentru toate problemele.

Lucrările de mare cuprindere cu care folcloristica noastră a rămas în urma folcloristicii multor popoare, corpus-ul folclorului românesc, catalogul tematic, bibliografia și atlasul folcloric, cînd nu sînt doar deziderate sau teme de discuție, se opresc în faza începuturilor ori sînt realizate de specialiști cu perseverență, numai pentru anumite genuri ⁴⁵. Aceasta din lipsa unui interes susținut din partea oficialității și din lipsa unei coordonări a cercetărilor de folclor.

Dar, cu toate inconsecvențele și lipsurile arătate, cele înfăptuite în acest răstimp îngăduie folcloriștilor noștri să facă azi pași mai rezeși spre cunoașterea întregului folclor al țării. În dezvoltarea neîntreruptă a folcloristicii noastre, cercetările de azi se sprijină pe o puternică tradiție națională, în care interesul pentru cultura și arta

⁴³. F. CAPSALI. Jocuri din comuna Fundul Moldovei. Arhiva pentru știință și reformă socială. X, 1—4. 1932, 413—427.

⁴⁴. I. I. IONICA. Plan general pentru cercetarea manifestărilor spirituale. Indrumări pentru monografiile sociologice. București 1940, 215.

⁴⁵. L. ȘAINEANU. Basmele romînilor. București 1895; I. A. ZANNE. Proverbele romînilor din România. I — X, București 1895—1903 (1912); A. GOROVEI. Cimiliturile romînilor. București 1898; A. SCHULLERUS. Verzeichniss der rumänischen Märchen und Märchenvarianten. F. F. C. 78. Helsinki 1928.

poporului și ideile înaintate se îmbină cu grijă pentru o temeinică documentare fără de care cunoașterea folclorului în toată complexitatea lui nu este cu putință.

Munca folcloristicii noastre de azi nu poate fi însă limitată numai de continuarea tradiției. Problemele ce își așteaptă rezolvarea și perspectivele ce se deschid derivă din însăși realitatea economică și politică de azi, căci ea determină dezvoltarea folclorului și face ca el să fie un factor de seamă în viața culturală a țării.

Creație artistică a poporului, folclorul exprimă în realizări de mare frumusețe, cizelate neîntrerupt, înnoite pentru a fi mereu vii, sentimentele, gândurile și năzuințele oamenilor muncii, oglindește, întretesută cu aspectele multiple și complexe ale vieții, lupta lui pentru dreptate și libertate.

Făurit și transmis prin veacuri, folclorul țării noastre este bogat și variat în genuri și stiluri regionale. Poporul român păstrează și astăzi cele mai multe din bucuriile sale tradiționale. Pe aproape întreg cuprinsul țării viața folclorului este înfloritoare. Creația artistică populară este în plină vigoare. Noul apare și se afirmă sub multe și variate forme. Cîntăreții autentici își improvizează de fiecare dată cîntecele, nu le reproduc aidoma. Prin procesul variantelor tradiția se înnoiește și se păstrează totodată. Folclorul românesc este în plină dezvoltare. El trece azi prin schimbări a căror proporții și iuțeală întrec cu mult pe cele de altă dată. Cîntecul, dansul și povestitul popular capătă o nouă valoare în conștiința oamenilor și în viața lor culturală.

Pentru a-l cunoaște și valorifica deplin, se cer studiate acele probleme care duc la desvăluirea originii și dezvoltării faptelor de folclor, la înțelegerea fenomenului creației populare cu toate fețele lui multiple, la pătrunderea substanței, — conținutului și formei — faptelor de folclor și a sensului creațiilor populare în viața de ieri și de azi a poporului, la determinarea caracterelor proprii ale folclorului nostru.

Folosind ideile înaintate și rezultatele valabile ale folcloristicii românești din trecut și ale folcloristicii de ieri și de azi a celorlalte popoare, privind faptele în lumina materialismului istoric, confruntînd mereu rezultatele cercetărilor cu realitatea folclorică a țării și cu necesitățile și perspectivele vieții culturale, s-a ajuns la clarificarea principiilor și la stabilirea unei metode corespunzătoare sensului nou al cercetărilor de folclor.

La Congresul Internațional de Folclor organizat de CIAP în 1955 la Arnhem și Amsterdam, comisia de experți, formată din reprezentanții tuturor țărilor participante, a recomandat să se cuprindă sub denumirea de folclor numai cultura populară spirituală ⁴⁶. Recomandarea corespunde și tradiției și organizării de astăzi a folcloristicii noastre. Considerăm folclor literatura, muzica și dansurile populare și va trebui să considerăm pe viitor și mima și teatrul ⁴⁷.

Punem accentul pe faptul artistic nu pe cel etnografic. Ceea ce studiem este creația artistică ca manifestare a culturii populare, ca expresie a vieții poporului.

Pentru a putea pătrunde în esență, privim faptele de folclor în integritatea lor. În realitatea folclorică vie, muzica și poezia, povestirea și jocul mimic, muzica, poezia și dansul, etc. conlucrează la realizarea operei artistice. Cea mai mare parte a poeziei

⁴⁶. cf. *Compte rendu de la réunion internationale d'experts. Arts et Traditions Populaires. IV, 1. Paris 1956, 59.*

⁴⁷. cf. T. VIANU. *Folclor. Gazeta Literară. III, 40 (134), 1956, 1.*

noastre populare este cîntată. Excepție fac doar orațiile de nuntă, plugușoarele, urările, versurile teatrului popular, în general strigăturile, deși avem și strigături cîntate, ghicitorile și formulele jocurilor de copii, dar și dintre acestea cele mai multe se recită scandat. Nu cunoaștem în folclorul nostru dansuri fără muzică, dansate numai pe ritm realizat prin instrumente de percuție. În schimb cunoaștem muzică fără poezie, muzica instrumentală, și muzică fără dans, cea mai mare parte a muzicii vocale. Cît de mare este legătura dintre povestire și jocul mimic nu o pot ști decît cei ce au auzit povestitori populari autentici. Sincretismul este unul din caracterele de bază ale creației populare. La cunoașterea integrală a faptelor de folclor sincretice colaborează deci consecvent folcloriștii celor trei domenii, muzică, literatură și coregrafie populară, fiecare folosind metodele proprii domeniului său pentru a ajunge la înțelegerea cît mai deplină a lucrurilor. Numai cînd se cercetează teme anume, restrînse la un singur domeniu sau categorii aparte cum ar fi muzica instrumentală, ori proză populară, cercetarea se face doar de specialiștii domeniului respectiv. La cercetarea riturilor, a ceremonialelor, a obiceiurilor sau a maifestărilor folclorice complexe, se cere neapărat prezența specialiștilor din toate domeniile.

Folcloriștii cercetează astăzi nu numai satele ci și marele șantiere, centrele muncitorești și orașele. Extinderea cercetărilor este dictată de situația specială a folclorului contemporan dar și de o poziție de principiu.

Marile șantiere sînt locuri în care se întîlnesc oameni din toate regiunile țării și în care se face pe o scară mult mai mare decît altădată, la armată de pildă, schimbul de cîntece, jocuri și povestiri. Fără să cunoaștem folclorul lor nu putem cunoaște multe din aspectele folclorului de astăzi al țării.

Centrele muncitorești și orașele au și ele viață folclorică proprie. O mare parte a muncitorilor recenți este de origine țărănească. Ei au adus la oraș obiceiuri, cîntece și jocuri din ținutul de unde au venit și le păstrează încă. Unele orașe au o veche tradiție folclorică. La București și Craiova de pildă, mai sînt lăutari vestiți ce cîntă cîntece bătrînești. Aportul folcloric nou se întîlnește aici cu tradiția locală și peste tot, cel venit dintr-un ținut, cu cel din alte ținuturi.

Unii săteni veniți la oraș, mai cu seamă cei tineri, sînt atrași de romane, șlagăre, cîntece din filme, dansuri străine etc.

Cei plecați din sat și așezați la oraș, au creat o nouă categorie de cîntece, cîntece ce începeau în trecut timid, cu nostalgia satului părăsit și ajungeau pînă la accente clare de ură și revoltă împotriva vieții și exploatarei din oraș. La oraș, în mediile muncitorești, purtătorii de folclor veniți dela țară au descoperit și și-au însușit cîntecele de luptă ale muncitorilor. Între acestea și cele dintîi s-a stabilit o legătură. naturală bazată pe comunitatea de idei și idealuri. Și unele și altele aparțin folclorului

Folclorul orașelor, cu toată complexitatea lui necercetată încă, este o realitate pe care folcloristica nu o poate trece cu vederea⁴⁸. La orașe există stele și plugușoare tradiționale, hore și nunți ca și la țară, se cîntă din fluier, ba chiar din cimpoi, există și un întreg folclor vechi și nou al mahalalelor și așa zise cîntece de largă circulație de o factură pseudopopulară, dar există și cîntece muncitorești de luptă și cîntece și jocuri propagate de mișcarea artistică de amatori, cîntecele de masă și muzică ușoară, etc.⁴⁹. Uneori orașele sînt puncte de radiere lăutărească

⁴⁸. cf. W. E. PEUCKERT, O. LAUFFER. *Volkskunde*. Bern 1951, 43—47.

⁴⁹. cf. M. POP. *Călușarii romîni la Londra și realitatea folclorică a Bucureștilor*. *Sociologie Romînească*. III, 10—12: 561—564.

pentru o întreagă zonă și azi puncte de radiere pentru mișcarea artistică din regiunile și raioanele respective.

Folclorul orașelor este o importantă parte constitutivă a folclorului nostru. Fără cunoașterea lui nu putem avea imaginea întreagă a folclorului contemporan și nu putem înțelege deplin substanța și viața lui.

Pătrunderea în adîncul faptelor de folclor desvăluie adesea nu numai în conținutul de idei ci și în structura poetică și muzicală a folclorului nostru, urmele întîlnirii dintre cîntecele orașelor și cîntecele satelor.

Legătura dintre sat și oraș nu se rezumă însă astăzi, numai la contactul direct. Nu este neapărat nevoie ca săteanul să vină la oraș pentru a cunoaște un alt mod de viață decît al său și nici ca muncitorul să vină la țară pentru a influența folclorul local. Orașul pătrunde în sate prin atîtea mijloace ale vieții moderne: școală, ziare, cărți, discuri de patefon, filme, mașini și unelte mecanizate, noi forme de viață economică și politică, radio, lumină electrică, etc. Toate aceste influențează direct sau indirect folclorul. Și satul cu cîntecele, jocurile și povestirile lui pătrunde în orașe pe căi similare, prin radio, prin spectacolele ansamblurilor și echipelor artistice de amatori, prin concertele orchestrelor populare și tot mai des prin cărțile scriitorilor și lucrările compozitorilor.

Niciodată n-a existat decît în teoriile puriștilor, un zid despărțitor între cultura satelor și cultura orașelor. Întrepătrunderi au fost întotdeauna. Cercetarea istorică a faptelor ne dovedește îndeajuns aceasta. Astăzi însă acest contact este mult mai puternic. Pe lîngă vechea solidaritate a satului stabilită pe moși și vecinătăți, atît de importantă pentru folclorul vechi dar zdruncinată de contradicții, apare azi noua solidaritate între muncitorii orașelor și muncitorii satelor, solidaritate ce se bazează pe comunitatea de gînduri și năzuințe. Ea este deosebit de importantă pentru viața folclorului contemporan.

Folclorul țării noastre cuprinde alături de folclorul românesc și folclor maghiar, german, sîrb, bulgar, ucrainian, rus chiar și slovac, turc, tătar, evreesc, etc. Acolo unde românii conviețuiesc cu minoritățile, între folclorul românesc și cel al minorităților au avut și au loc întrepătrunderi. Cunoașterea acestor întrepătrunderi este importantă atît pentru folcloristica noastră cît și pentru folcloristica celorlalte popoare. Cercetarea directă a întrepătrunderilor dezvăluie mecanismul contactului folcloric nemijlocit între două popoare și poate aduce importante contribuții studiilor de folclor comparat. Culegem și studiem folclorul minorităților naționale fiindcă el face parte integrantă din folclorul țării noastre, fiindcă prezintă, de cele mai multe ori un interes științific particular și fiindcă cunoașterea lui aprofundată contribuie la înlăturarea atîtor prejudecăți șovine și deci la apropierea dintre popoare.

În folclorul nostru există bunuri tradiționale de o mare valoare a căror importanță depășește cu mult hotarele culturii românești. Culegerea și cercetarea acestora este o preocupare permanentă a folcloristicii noastre. Folclorul contemporan și creația nouă stau pe temelia acestor mari valori tradiționale. Căutăm să întărim în popor conștiința valorii neprețuite a bunurilor tradiționale și să le păstrăm prin înnoire naturală, cît mai mult vii. Nu documentul de arhivă salvat de folclorist, ci păstrarea vie a creațiilor populare de mare valoare formează bogăția adevărată a folclorului nostru.

Alături de culegerea, studiul și păstrarea bunurilor tradiționale și de cercetarea multilaterală a folclorului contemporan, atenția cercetătorilor se îndreaptă spre acele creații ale poporului care oglindesc gîndurile, sentimentele și năzuințele de astăzi

ale oamenilor muncii. În procesul neîntrerupt al creației populare, apariția noului este un fenomen natural ce se cere urmărit cu multă grijă. Privind folclorul ca proces, conținutul nou de idei, forma nouă și sensul nou al faptelor ies în evidență, calitatea lor deosebită apare pregnant.

Studiem folclorul în evoluția lui, prețuim tradiția și urmărim cu atenție dezvoltarea noului. Căutăm să cuprindem cât mai mult în timp, mergând spre trecut pînă unde documentele valabile ne permit și scrutăm viitorul atît cît putem păstra legătura cu realitatea.

Munca de bază a folcloristicii noastre este deocamdată munca de teren care tinde la adunarea întregului material semnificativ al folclorului țării noastre. Ea îngăduie cercetătorilor să lucreze pe materialul viu și să confrunte oricînd cu realitatea, concluziile lor sau ale altora. Munca de teren nu se rezumă la simple culegeri, la simplă adunare de date. Folclorul nu este cules și îngrămădit în arhivă pentru a fi studiat ulterior. El este cercetat direct pe teren. Culegerea materialului se face prin înregistrare pe bandă de magnetofon. Numai dansurile mai sînt culese, din lipsă de peliculă cinematografică, prin descriere și notație. Pentru notarea dansurilor, coregrafii au elaborat o notație proprie.

La materialul cules, fiecare piesă în parte, este completată cu date cît mai ample care permit o deplină cunoaștere a conținutului de idei, a formei și resturilor ei: funcție, frecvență, circulației și a istoriei, dacă este cu putință, a originii piesei respective. Adunarea acestor date constituie începutul oricărei cercetări. Faptele de folclor sînt corelate genului căruia aparțin, apoi întregii vieți folclorice a colectivității. Cunoașterea concepției de viață pe care o oglindesc, a lumii credințelor și superstițiilor, sau a mentalității moderne, ori a fluctuării neclare între cele două, contribuie substanțial la înțelegerea folclorului. Viața economică, socială și politică determină dezvoltarea lui. Fără cunoașterea ei în ceea ce are esențial pentru folclor, cercetarea rămîne ruptă de realitate. Viața folclorică a unei comunități nu este idilică și rectilie, ci plină de contradicții și cotituri ca și viața însăși. Pentru a înțelege faptele de folclor atît în conținutul lor de idei cît și în formă, în esența lor artistică, pentru a înțelege schimbările de structură și funcție ce intervin, se studiază aceste contradicții și cauzele lor, felul cum se diferențiază comunitatea pe clase, pe grupuri de vîrstă sau alte categorii, atitudinea acestora față de folclor în general și față de anumite genuri sau piese în parte, față de ceea ce este tradițional și ceea ce este nou, etc.

În viața folclorului, bunii interpreți, păstrătorii și purtătorii lui, au un rol deosebit. Cercetătorul le acordă toată atenția culegînd date cît mai complete asupra vieții lor, asupra poziției lor în comunitate, asupra concepției de viață și legăturilor în afara comunității, călătorii, lecturi etc. Prin poziția lor în colectivitate, prin concepția lor de viață și atitudinea față de faptele de folclor, bunii interpreți pot fi grupați în categorii ce corespund diferențierii comunității. Determinarea apartenenței informatorului la o categorie sau alta este importantă și pentru culegerea datelor documentare. Valoarea datelor obținute de la informatori prin întrebări este adesea relativă și depinde de poziția pe care se găsește informatorul. De aceea orice dată se cere verificată mereu și confruntată cu date similare culese de la alții sau din alte locuri, cu rezultatele observării directe a realității folclorice și cu ansamblul cunoștințelor de folclor.

De altfel întreaga cercetare trebuie făcută ținînd seamă de ansamblul faptelor de folclor. Ea nu se poate face decît de specialiști cu temeinică pregătire teoretică

și bună cunoaștere a folclorului țării cel puțin pentru domeniul specialității respective. Munca de colaborare între specialiștii diferitelor domenii lărgeste orizontul fiecărui specialist și asupra celorlalte domenii.

Viața și tehnica modernă obligă pe toți la o participare efectivă. Ea scoate sub diferite forme, din izolare și pe țărani cei mai tradiționaliști. De aceea, cercetarea corelațiilor dintre faptele de folclor și viața oamenilor trebuie să țină seama nu numai de condițiile locale ci și de liniile mari ale dezvoltării economice, sociale și politice ale țării întregi. Aici ajutorul etnografiei nu mai este suficient și folcloristul trebuie să ceară sprijinul științelor sociale, economiei politice, demografiei, etc.

Contribuții importante aduc cercetărilor observațiile directe făcute asupra faptelor de folclor în desfășurarea lor. Observarea directă nu poate lipsi niciodată. Ea este hotărâtoare mai cu seamă la cercetarea riturilor, ceremonialurilor, obiceiurilor și manifestărilor complexe căci dă o icoană fidelă a faptelor, așa cum s-au desfășurat într-un loc anume și la o dată precisă. Fișa de observație directă este un document prețios pentru studierea stadiului actual de dezvoltare a folclorului. Făcută cu exactitate de echipe de cercetători care descriu minuțios întreaga desfășurare, ea permite să se stabilească structura și funcția manifestării și a multiplelor fapte de folclor ce o compun și îngăduie interesante observații ce contribuie la lămurirea multor probleme ce preocupă azi folcloristica.

În folclorul nostru genurile nu sînt categorii abstracte create ulterior pentru a clasifica faptele, ci realități istorice, funcționale. Nici un fapt de folclor nu poate fi cercetat cu folos în afara genului căruia aparține. Din cercetările de pînă acum reiese că diferitele genuri se transmit în chip diferit și se comportă diferit față de tradiție și inovație, că în cadrul comunităților de azi, oamenii iau atitudine diferită față de genurile diferite, etc.

Aceste cîteva fapte arată cît de complex se prezintă în realitate unul din caracterele esențiale ale folclorului, caracterul lui de creație colectivă. Se constată încă odată că numai multiple observații pe teren pot aduce clarificări în vechea dispută asupra rolului individului și colectivității în creația populară.

Cercetarea minuțioasă a folclorului viu duce la prețioase observații și în legătură cu modurile proprii de a crea ale poporului, cu diferitele procedee folosite de el, etc. Această problemă stă azi în centrul preocupărilor folcloristicii mondiale și folcloristica noastră are puțința să contribuie la lămurirea ei prin cercetări făcute asupra unui bogat material folcloric viu, asupra unui folclor în care creația populară este în plină vigoare.

O altă problemă care se pune cu deosebită acuitate folcloristicii noastre este problema stilurilor regionale și a începutului unificării lor.

În studiul său asupra muzicii romînilor din Hunedoara⁵⁰ publicat în 1914, în revista « Ethnographia » din Budapesta, B. Bartók, constata existența în muzica populară romînească, a « dialectelor » și « subdialectelor ». El remarcase atunci unul din caracterele specifice ale cîntecului nostru popular, varietatea stilurilor regionale. Dar nu numai cîntecele ci și alte aspecte ale folclorului diferă de la un ținut la altul. Situația, simplă în generalitatea ei, apare complexă de îndată ce o adîncești. Folclorul nostru este întradevăr deosebit regional dar deosebirile nu ating în egală măsură toate domeniile și nici toate genurile lui. Dincolo de deosebirile regionale

⁵⁰. B. BARTÓK. Dialectul muzical al romînilor din Hunedoara. Insemnări asupra cîntecului popular. București 1956. 146—147.

există în substanță, în elementele constitutive de conținut și formă, un fond național comun. Deosebirile regionale prezintă stadiile deosebite în care se găsește, în evoluția lui, folclorul diferitelor ținuturi datorită momentelor și modurilor diferite de închegare a vieții locale și condițiilor ei specifice de dezvoltare⁵¹. Privirea geografică ne dă totodată și imaginea istorică a folclorului nostru. Pentru înțelegerea diferențelor regionale se cere o cunoaștere temeinică a istoriei fiecărui ținut. Cercetarea folclorului este deci și în acest caz, o cercetare istorică.

Dar în condițiile actuale, diferențele dintre ținuturi tind să se șteargă. Repertoriul de cîntece propriu zise tinde să se unifice. Și la dansuri se observă pătrunderi de elemente noi în repertoriile regionale. Procesul apare complex în diferitele domenii și genuri ale folclorului. Și cauzele lui sînt diferite. Stilurile locale nu mai au coeziunea de altădată, încep să se destrame. Se petrec integrări în unități teritoriale mai mari. Noi melodii, uneori de departe, tocmai din zona subcarpatică a Munteniei, în Ardealul de sud sau din Banat, altelei din cîntecele de mare circulație, vin să îmbogățească repertoriile locale. Dacă stilurile locale sînt încă puternice, melodiile venite din afară și însușite, primesc caracterele stilului local și pot deveni noi cîntece⁵². Tineretul preferă în general cîntecele numite de folcloriștii muzicali, moderne. Cîntecele moderne pot genera în stilurile locale tradiționale, apariția cîntecului nou. Credem că se pot stabili tipuri de cîntece și de preferințe după concepția de viață a oamenilor.

Procesul început mai demult tinde azi, pentru anumite genuri și pentru folclorul celor tineri, să cuprindă întreaga țară. Îl studiem pentru a-i cunoaște esența, desfășurarea și perspectivele căci pare a fi foarte important pentru viitorul folclorului nostru.

Probleme similare se pun în legătură cu interpătrunderile dintre folclorul satelor și al orașelor, dintre folclorul românesc și al minorităților naționale, dintre folclor, literatură și muzică. Interpătrunderile, și de altfel toate procesele în curs, nu au numai aspecte aparent exterioare, ci se repercutează asupra substanței poetice, muzicale și coregrafice a folclorului. Cercetările folcloristice tind deci să studieze nu numai ceea ce determină procesul de dezvoltare și desfășurarea lui ci și consecințele asupra substanței însăși a faptelor de folclor.

Caracterul social al folclorului orălitatea și faptul că principiul creației prin variație este esențial creației populare, ne face să susținem că, pentru a înțelege deplin folclorul, cunoașterea concretă a timpului, locului și condițiilor în care trăește și pe care le oglindește este esențială.

De aceea, depășind faza simplelor culegeri care tind să cuprindă superficial mari întinderi teritoriale, cercetările noastre sînt de obicei monografii asupra folclorului unui ținut bine determinat ori asupra unui aspect anume al lui. Abia după multe astfel de cercetări putem trece la temeinice studii de ansamblu asupra folclorului întregii țări. Sfatul dat de John Meier în 1928, folcloriștilor germani este valabil și pentru noi: «... nu este îngăduit specialistului să încerce să culeagă fructele înainte ca pomii să fi înflorit. El trebuie să facă întâi în diferite locuri, o răbdătoare muncă de cercetări pregătitoare și abia după ce are un număr suficient de documente corespunzătoare ca importanță, să încerce să însumeze, să treacă la lucrări de sinteză⁵³».

⁵¹. cf. H. AUBIN. *Volkskunde und Geschichte. Deutsche Forschung*. VI. Berlin 1928, 106—107.

⁵². cf. E. COMISEL, M. RODAN-KAHANE. Pe urmele lui Béla Bartók în Hunedoara. *Muzica* V, 9. 1955, 9—23.

⁵³. J. MEIER. *Wege und Ziele der deutschen Volkskundeforschung. Deutsche Forschung*. VI. Berlin 1928, 40.

Numai cercetarea sistematică a folclorului țării, în limita faptelor semnificative, poate duce la cunoașterea lui multilaterală și poate crea studiilor de sinteză o bază documentară necontestabilă.

Materialul adunat în colecțiile Institutului de Folclor, material înregistrat, ce păstrează prin vorbă și cântec, nu prin litera moartă, creația artistică populară însoțită de ampla documentare necesară înțelegerii ei depline și de date asupra folclorului localităților și ținuturilor de unde s-a cules, deci aproape asupra folclorului întregii țări, este prețios afit prin calitatea cât și prin cantitatea lui.

B. Bartók dorea în 1934, ca cercetările de muzică populară românească să se poată întemeia pe cel puțin 50—60.000 melodii⁵⁴ Prin înregistrările primite dela Arhiva de Folclor a Societății Compozitorilor și dela Arhiva fonogramică a Ministerului Artelor dar mai cu seamă prin cele făcute din 1949 încoace, Institutul de Folclor a ajuns să aibă în colecțiile sale peste 50.000, cîntece populare la care se adaugă peste 1000 basme, peste 600 dansuri și aproape 30.000 piese inedite notate după auz. Colecțiile se îmbogățesc continuu prin recolta cercetărilor de teren. În curînd, prin adunare intensă, și materialul prozei și dansurilor populare va fi pe măsura materialului de muzică populară.

★

Fără a fi delimitate rigid de timp și preocupări, în dezvoltarea organizată a folcloristicii noastre dela 1900 încoace se conturează clar cîteva etape. Prima este cea în care se iau poziții față de vechile culegeri și se pune temelia cercetărilor științifice. A doua cea a cercetărilor sistematice de teren făcute pentru a aduna materialul documentar autentic necesar realizării operelor de bază ale folcloristicii noastre. Este etapa constituirii colecției complete a folclorului nostru. În această etapă principiile și metoda de cercetare ajung la clarificare, se pun și se urmăresc problemele esențiale în legătură cu dezvoltarea folclorului nostru și se stabilește planul de perspectivă. Această etapă se apropie acum de sfîrșit. A treia etapă va fi aceea în care prin publicarea și sistematizarea materialului adunat vom realiza operele de bază ale folcloristicii românești: *colecția «Folclorul Republicii Populare Romîne» — corpusul folclorului romînesc, bibliografia folclorului, publicarea colecțiilor valoroase ce se află în manuscrise și republicarea materialului greu accesibil, catalogul tematic al prozei și poeziei epice, atlasul folcloric, istoria critică a folcloristicii romînești*. Aceste lucrări vor deschide noi posibilități pentru etapa viitoare în care, studiind sistematic folclorul pe baza unei ample și necontestabile documentări, se va ajunge la mari lucrări de sinteză.

Străduințele pentru publicarea unui corpus al folclorului romînesc sînt vechi. În 1895 în prefața volumului «Basmelor Romînilor», L. Săineanu vorbește despre «un corpus al literaturii orale romîne»⁵⁵. În prefața vol. I al «Materialurilor folcloristice» G. Gr. Tocilescu preconiza în 1900, ca «Materialurile adunate să fie scoase la lumină în mari «corpora» întocmite în ordine geografică cu tot aparatul de erudiție necesar, dînd texte coordonate cu însemnarea variantelor interne și externe și cu adausuri din punct de vedere etnografic, lingvistic, istoric, bibliografic, etc.»⁵⁶. Chiar în anul în care apare primul volum al colecției «Din viața poporului romîn»,

⁵⁴. B. BARTÓK. Muzica populară maghiară și cea romînească. Insemnări asupra cîntecului popular. București 1956. 193.

⁵⁵. L. ȘĂINEANU. op. cit., X.

⁵⁶. G. GR. TOCILESCU. Materialuri folcloristice. I. București 1900. XLIII — XLIV.

harnicul culegător ardelean G. Tulbure vorbește și el în prefața culegerii sale « Cîntece din lumea veche » publicată la Făgăraș, despre « o colecție critică a baladei populare care să cuprindă fiecare cîntec cu variantele lui »⁵⁷. Gîndind la culegerea cîntecelor populare din țara veche și de « peste brazele politice », Tudor Pamfile visa în 1910 « un vis măreț pe care nu ni-l putem închipui aveau », un corpus al cîntecului popular românesc⁵⁸. Cum am văzut, și O. Densușianu propune în 1920 Academiei Romîne adunarea într-un corpus a materialelor publicate în ziare și reviste și revine asupra acestei propuneri în 1924, începînd chiar lucrarea care nu poate totuși continua « din lipsă de fonduri ». Pe aceeași linie cu O. Densușianu, preconizează în 1945, alcătuirea unui corpus, Ion Breazu⁵⁹. La sfîrșitul celui de al doilea război mondial, D. Caracostea dorește să cuprindă într-un « corpus Carminum Romaniae » —întreg patrimoniul literaturii noastre orale⁶⁰ și cum am văzut, izbutește să treacă în planul Comisiei de Folclor din Consiliul Național de Cercetări Științifice al Academiei Romîne, alcătuirea unui corpus al baladei.

Din aceste planuri ale trecutului cîteva fapte trebuiesc reținute. Cei ce s-au gîndit la o colecție, un corpus al folclorului românesc, s-au gîndit numai la literatura populară sau mai puțin chiar, numai la un gen al ei, la balada populară. Faptul este explicabil. Toți erau preocupați numai de folclorul literar și principiul sincretismului nu prea era luat în seamă. Cei mai mulți s-au gîndit să alcătuiască acest corpus pe baza vechilor materiale publicate, deși autenticitatea multora este problematică. Chiar O. Densușianu, care caută să creeze o arhivă de material cules după noile cerințe științifice, adună acest material pentru o enciclopedie a folclorului și un atlas folcloric și pornește să alcătuiască corpusul din materialul publicat în ziare și reviste. De remarcat e că G. Gr. Tocilescu vrea să culegă material nou, anume pentru această colecție și să-l publice în volume alcătuite pe criterii geografice, probabil un fel de monografii regionale ale literaturii populare.

Colecția « Folclorul Republicii Populare Romîne », a cărei publicare o pregătește Institutul de Folclor, va cuprinde întreg folclorul țării, cel românesc și cel al minorităților naționale. Ea va îmbrățișa toate domeniile folclorului, literatura, muzica, dansul, mima, teatrul, prezentînd faptele de folclor în forma lor autentică integrală. Atunci cînd faptele de folclor sînt sincretice, se va publica împreună poezia și muzica, dansul și muzica, literatura și consemnarea mimicii, etc. Materialul ce se va publica este cules, înregistrat și transcris de specialiști și completat cu toate datele necesare cunoașterii cît mai adînci a fiecărei piese aparte și a folclorului comunităților respective în totalitatea lui. Criteriul de organizare al colecției va fi cel geografic. Folclorul țării va fi prezentat în monografia asupra ținuturilor cu caractere folclorice proprii bine definite ori asupra faptelor semnificative a acelor ținuturi care nu au avut sau nu mai au, în totalitatea lor, caractere proprii bine definite. Deocamdată șapte din aceste monografii sînt în curs de pregătire: Folclorul Pădurenilor — Regiunea Hunedoara; Folclorul Năsăudului — reg. Cluj; Folclorul din Țara Dornelor — reg. Suceava; Folclorul Muscelului — reg. Pitești; Folclorul maghiar al com. Inuc — reg. Cluj; Muzica lăutarilor din com. Clejani — reg. București; muzica instrumentală maghiară din raionul Ciuc — Regiunea Autonomă Maghiară. În volum, materialul

⁵⁷. G. TULBURE. Cîntece din lumea veche. Făgăraș 1908, 4—5.

⁵⁸. T. PAMFILE. Cîntece din țară. București 1913, 17.

⁵⁹. I. BREAZU. Folclorul revistelor Familia și Șezătoarea. Sibiu 1945, XLIV.

⁶⁰. D. CARACOSTEA. Esquisse d'une typologie de la ballade populaire roumaine. Langue et litterature. IV, 1—2. 1945, 5—11.

va fi sistematizat pe genuri. În prezentarea genurilor cele cu funcție ceremonială vor premerge celor ne legate de obiceiuri deși o separare a lor nu este întotdeauna ușoară dacă nu uităm realitatea complexă a vieții folclorice.⁶¹ Pe cât îngăduie documentele sau datele materialului, faptele de folclor vor fi prezentate în evoluția lor istorică și răspîndirea lor geografică.

Pentru a putea merge cât mai departe cu documentarea istorică, Institutul de Folclor folosește în alcătuirea acestor monografii și materialul ce se află în colecțiile lui de manuscrise și în alte colecții accesibile.

Pe lângă materialul propriu-zis fiecare monografie va cuprinde un studiu introductiv asupra dezvoltării economice, sociale și politice a ținutului în ceea ce are hotărîtor pentru dezvoltarea folclorului; o prezentare a ansamblului vieții folclorice, cu riturile, ceremonialurile, obiceiurile și celelalte manifestări folclorice și o prezentare a vieții culturale actuale corelată cu acestea; un studiu asupra caracterelor specifice ale folclorului prezentat, asupra elementelor lui de conținut și formă și asupra dezvoltării lui. Monografiile vor fi întregite cu caracterizarea celor mai buni păstrători de folclor, cu descrierea manifestărilor folclorice concrete, pe bază de fișe de observație directă, cu fișe de frecvență și circulație, cu tabele de variante și elemente structurale, etc. cu material ilustrativ fotografic și grafic. Pentru fiecare monografie, materialul existent la începutul lucrărilor în colecțiile Institutului de Folclor, în publicații și manuscrise, va fi completat prin noi cercetări de teren, așa încît să se ajungă la prezentarea folclorului ținutului respectiv așa cum apare el pînă în ziua încheierii cercetărilor.

Scopul acestei colecții este să dea o imagine cât mai completă și cât mai fidelă a realității folclorului contemporan al țării.

Sistematizarea acestui material pe genuri sau pe alte criterii, va putea duce apoi la alcătuirea corpus-ului folclorului românesc. Alcătuirea corpus-ului pe baza materialului autentic publicat în monografiile regionale, completat cu cel din colecții, reviste, ziare și manuscrise este o lucrare amplă și dificilă. Ea pune în prealabil, problema grupării materialului pe caractere tipice, apoi cea a bibliografiei și catalogului tematic și trebuie să pună și pe cea a organizării și publicării materialului de manuscrise.

D. Caracostea lucrînd la alcătuirea corpus-ului baladei populare românești a căutat să stabilească o tipologie a ei pe baza « principiului de diviziune social » și a ajuns la « cel puțin 200 tipuri de balade », cu subtitlurile și variantele lor. Observînd relațiile « dintre agenți și situația lor în cadrul grupurilor sociale » el așează tipurile baladei românești potrivit « complexității crescînde a raporturilor dintre eroi și încunjurimea lor » în următoarele grupe: 1) raporturi mîndru-mîndra, fată-flăcău, 2) raporturi părinți-copii, soț-soție, frate-soră, soacră-noră, naș-fin; 3) baladele conflictelor de ordin profesional; păstori, zidari, pescari, etc. și dușmanii lor; 4) baladele conflictelor sociale între bogat-sărac; 5) vitejii în luptă cu dușmanii lor; 6) haiducii; 7) lupta dintre creștini și păgîni; 8) baladele numenale⁶².

Fiecare domeniu și fiecare gen al folclorului presupune criterii proprii de organizare. Folcloriștii muzicali sînt preocupați și ei de alcătuirea unei tipologii a melodi-

⁶¹ cf. P. G. BOGATYREV. Russkoe narodnoe poeticeskoe tvorcesto. Moskva 1954.

⁶² D. CARACOSTEA. Comisia pentru folclor. Plan de lucru pentru alcătuirea unui corpus al Baladei populare. Academia Romîna. Consiliul Național de Cercetări Științifice. Buletin informativ, științific și administrativ. I, 1. 1948, 140-141.

ilor românești. Cu toate încercările multiple de a clasa muzica populară a diferitelor popoare, nenumărate probleme au rămas încă aici nerezolvate.

Dorința de a găsi principii unice de clasificare nu poate sustrage folclorul realității în care s-a desvoltat și în care trăiește. Clasificarea tipologică va fi cu atât mai grăitoare cu cât va fi mai legată de viața culturală a poporului, de istoria lui ⁶³.

Colecția și corpusul vor scoate în evidență în toată amploarea realizările proprii ale folclorului nostru, contribuția poporului român la patrimoniul culturii populare universale.

Consemnând și păstrind peste veacuri folclorul țării, aceste lucrări vor fi importante monumente culturale.

Alcătuirea bibliografiei folclorului românesc s-a încercat de mai multe ori în trecut sub diferite forme ce n-au cuprins niciodată tot materialul și toate studiile de folclor publicate. În 1902, S. Theodorescu Kirileanu a publicat în revista «Șezătoarea» note bibliografice menite să fie începutul bibliografiei folclorice. El a reluat aceste note în aceeași revistă, după 20 ani, fără însă a le mai continua ⁶⁴. Tot în «Șezătoarea» a publicat o bibliografie folclorică I.N. Popescu ⁶⁵. Aceste bibliografii ale începuturilor sînt fragmentare și nu întotdeauna exacte.

Mult material folcloric cuprinde «Bibliografia satului românesc» întocmită de E.S. Neculau ⁶⁶. Nu putem însă îngloba aici bibliografia de amator a lui G.T. Nicolescu Varone cu material adunat fără discernămint științific și plină de lacune și erori.

O importantă contribuție la bibliografia folclorului românesc o constituie: «Indicele analitic și alfabetic al celor 25 de volume din revista de folclor Șezătoarea (1882—1929)» publicat de A. Gorovei ⁶⁷, «Folclorul revistelor Familia și Șezătoarea» de I. Breazu ⁶⁸, «Bibliografia folclorului-periodice» de I. Diaconu ⁶⁹, bibliografiile folclorice curente din revistele «Șezătoarea», «Dacoromania» și «Anuarul Arhivei de Folclor» precum și bibliografiile regionale, individuale sau pe genuri ori motive. Nu mai puțin importante sînt bibliografiile pe care specialiștii noștri le publică în limbi străine. Printre acestea trebuie menționate cele ale lui M. Vulpescu, T. Brediceanu, și R. Vuia ⁷⁰. Prin cuprindere, prin clasificarea și prin exactitatea datelor, bibliografia publicată în «Anuarul Arhivei de Folclor» constituie un moment hotărîtor în alcătuirea bibliografiilor științifice ale folclorului și folcloristicii noastre.

⁶³. cf. V. I. PROPP. Russkii geroiceskii epos. Moskva 1955.

⁶⁴. S. TEODORESCU-KIRILEANU. Note bibliografice. Șezătoarea. VII. 1902, 13—16, 29—32, 46—47, 63; XVIII. 1922, 134—136, 159—160, 272.

⁶⁵. N. I. POPESCU. Bibliografie folclorică. Șezătoarea XX. 1924, 140—144; XXI, 1925, 15—16, 35—46, 95—97, 126—130; XXII. 1926, 20—24, 50—55, 68—72, 79—83; XXIII. 1927, 16, XXIV. 1928, 3—6, 58.

⁶⁶. S. E. NECULAU. Bibliografia satului românesc, Iași 1942.

⁶⁷. A. GOROVEI. Indicele analitic și alfabetic al celor 25 de volume din revista de folclor Șezătoarea (1892—1929). Fălticeni 1931.

⁶⁸. I. BREAZU op. cit.

⁶⁹. I. DIACONU. Bibliografie folclorică — periodice. Ethnos. I, 1. 1941, 353—354; I, 2. 1942, 267; II, 1—2. 1943, 407.

⁷⁰. M. VULPESCU. Les coutumes roumaines périodiques. Paris 1923, 259—303; T. BREDICEANU. Historique et état actuel des recherches sur la musique populaire roumaine. Art. populaire. Travaux artistiques et scientifiques des arts populaires. Prague 1927. T. III. Paris 1931, 133—140; R. VUIA. Histoire et état actuel des études ethnographiques et folkloriques en Roumanie. Avesc une bibliographie des auteurs et des principaux ouvrages. XVII Congrès international d'Anthropologie et d'Archéologie préhistorique. Bucarest 1939, 1213—1267.

Pornind dela aceste începuturi care cu toată strădania celor ce le-au alcătuit, nu ne dau o informare completă, bibliografia folclorică se cere întocmită astfel încît să cuprindă întreg domeniul folclorului și întreaga activitate a noastră folclorică dela începuturile ei pînă azi. În alcătuirea bibliografiei va trebui să se țină seamă natural, pe lângă verificările și completările prealabile, de întreg materialul bibliografic adunat și poate mai cu seamă de începuturile unei bibliografii generale ce există în fișe nepublicate încă.

Institutul de Folclor a început cu mijloace modeste alcătuirea unei bibliografii a folclorului românesc prin despuirea întregului material folcloric din ziare și reviste. S-au cercetat pînă acum 303 periodice și s-au extras 25.102 fișe bibliografice.

Alcătuirea bibliografiei pune din nou problema delimitării domeniului. Bibliografiile publicate în «Dacormania» și «Anuarul Arhivei de Folclor» cuprind nu numai folclorul propriu-zis ci și arta populară plastică și etnografia. M. Tomescu precizează în articolul despre bibliografia pe care o preconizase Cercul de studii folclorice, că: «în bibliografia noastră vom da precădere folclorului propriu-zis, inventariind însă și materialul referitor la aspectele etnografice fără de care viața spirituală sătească nu ar fi înțeleasă, cum și arta populară»⁷¹.

În ce privește cuprinderea M. Tomescu arată că: «Bibliografia va cuprinde material autentic popular publicat în volume, broșuri, periodice, monografii, precum și materialul păstrat în manuscrise — îndeosebi la Academia Română — și studiile referitoare la folclor și folcloriști»⁷².

Bibliografia publicată de I. Mușlea în «Anuarul Arhivei de folclor» este o bibliografie de referințe. Doar cea pe anul 1938, 1939—1943 dă date sumare asupra conținutului lucrărilor. Și M. Tomescu preconizează tot o bibliografie de referințe cu indicarea foarte sumară a conținutului materialului bibliografiat⁷³.

Alta este baza alcătuirii «bibliografiei baladei populare» în care fiecare fișă cuprinde «datele esențiale» pentru identificarea baladei și pentru clasarea ei⁷⁴.

Pentru a fi deplin folositoare, bibliografia trebuie să cuprindă studiile și materialele de folclor publicate în volume, colecții sau monografii locale, în ziare și reviste, calendare și alte publicații periodice, foile volante și notele muzicale. Materialul folcloric din colecțiile de manuscrise ale Bibliotecii Academiei RPR, Institutului de Folclor, Arhivei de Folclor din Cluj, Bibliotecii Universității din Cluj, Secției din Cluj, a Academiei RPR, Muzeului Etnografic și Muzeului limbii române din Cluj, Muzeului Bruckenthal din Sibiu, Bibliotecii raionale din Sibiu — fosta «Biblioteca centrală a Asociațiunii Astra», Arhivei Mitropoliei greco-ortodoxe din Sibiu, Arhivei Orașului Stalin, Bibliotecii Universității din Iași, Muzeului Regional din Craiova și al altor biblioteci și muzee locale și chiar cel din colecțiile particulare ar trebui și el cuprins în bibliografie.

Pentru a face ușor accesibil materialul din manuscrise, Institutul de Folclor a început publicarea manuscriselor din colecțiile sale. S-au pregătit pentru tipar: culegerile de cîntece populare a lui G. Ucenescu, G. D. Kiriatic, N. Lighezan, T. Brediceanu. S-au republicat cîntecele de lume ale lui A. Pann⁷⁵ transcrise din scrierea psal-

⁷¹. M. TOMESCU. Bibliografia folclorului românesc. Cercetări folclorice. I. 1947, 127.

⁷². idem 127—128.

⁷³. idem 128—129.

⁷⁴. D. CARACOSTEA. op. cit. 138.

⁷⁵. A. PANN. Cîntece de lume — transcrise din psaltică în notație modernă, cu un studiu introductiv de Gh. Ciobanu. București 1955.

tică în scriere occidentală. Interesul s-a îndreptat deocamdată numai asupra muzicii populare. El se cere îndreptat însă și asupra literaturii. Trebuie publicate culegerile manuscrise ale acelor folcloriști ai începuturilor care aveau obiceiul să intervină în textul popular. Făcînd ceea ce au făcut germanii cu culegerile fraților Grimm vom ajunge poate să descoperim variante autentice ale multor piese modificate de culegătorii de seamă ai secolului XIX. Colecția lui A. M. Marienescu aflată în arhiva Mitropoliei din Sibiu ar putea fi un început.

Bibliografia va trebui să consemneze și materialul folcloric românesc publicat pe teritoriul țării noastre în limbile minorităților naționale sau în alte limbi. Un capitol va trebui poate consacrat, la urmă, studiilor despre folclorul românesc și materialului folcloric românesc publicat în străinătate. Cît privește bibliografia curentă, « Revista de Folclor » cu colaborarea lui I. Mușlea, o va publica la zi continuînd bibliografia din « Anuarul Arhivei de Folclor ».

Chiar dacă va cuprinde numai folclorul propriu-zis, bibliografia va putea fi doar o bibliografie de titluri, de referințe, fără să intre în analize sau precizări de teme și motive. Mînuirea imensului material folcloric publicat la noi nu se poate face însă cu ușurință și folos fără a avea o informare exactă asupra conținutului lui. Pregătirea unui catalog tematic mai cu seamă pentru genul epic, se impune deci ca o preocupare nu mai puțin importantă. Lucrarea lui L. Șăineanu: « Basmele romînilor » și a lui A. Schullerus: « Verzeichnis der rumänischen Märchen und Märchenvarianten » așeaptă de mult să fie revăzute și completate.

Institutul de Folclor lucrează la alcătuirea unui catalog tematic al basmelor, povestirilor, legendelor și snoavelor. La baza lui stă deocamdată tot materialul publicat în colecții și reviste. Totuși catalogul tematic al prozei populare romînești ar fi poate mai bine să fie alcătuit pe baza materialului autentic adunat în colecțiile Institutului. Deși puțin azi, acest material va fi completat în anii ce urmează prin noi culegeri, așa încît în curînd să poată servi ca bază la alcătuirea catalogului tematic. Va trebui alcătuit și catalogul tematic al poeziei epice și treptat, poate, și al altor genuri. Stabilirea prealabilă a principiilor după care se vor alcătui și a metodei ce va fi urmată în întocmirea lor, este condiția primordială a bunei lor realizări.

Cunoașterea experienței altor popoare, a dezbaterilor ce au avut loc în ultimul timp în alte țări, poate fi prețioasă. De pildă, folcloristica maghiară pregătește acum un catalog tematic al basmelor ungurești⁷⁶. El urmărește o delimitare exactă a tipurilor maghiare de basme și a episoadelor și motivelor care le compun; definirea basmului popular maghiar prin ceea ce are caracteristic ca formă și compoziție; determinarea afinităților stilistice ale basmelor maghiare; cunoașterea ariei de răspîndire a tipurilor maghiare și legăturile lor internaționale; lămurirea evoluției istorice a basmului maghiar și scoaterea în evidență a greșelilor săvîrșite pînă acum în culegerea și studierea lui. Catalogul va fi însoțit de studii monografice asupra tipurilor de basme, de o colecție antologică a celor mai izbutite basme din toate tipurile și de un studiu de ansamblu asupra basmului maghiar.

Delimitarea catalogului tematic de sistematizarea tipologică sau îmbinarea lor se cere și ea discutată înainte de a începe aceste lucrări.

Atlasul folcloric a fost desideratul cel mai îndepărtat și cel mai vag formulat al folcloristicii noastre. În 1947, I. Mușlea spunea că nimeni nu se preocupă de rea-

⁷⁶. A. KOVACS. The Hungarian Folktale — Catalogue in preparation. Acta Ethnographica. IV, 1—4. Budapest 1955, 443—474.

lizarea lui și atrăgea atenția folcloriștilor asupra textelor dialectale din Atlasul limbii române ⁷⁷.

În același an, G. Vrabie discută la sfârșitul lucrării sale teoretice despre folclor, problema hărților, atlasului și geografiei folclorice, pornind dela Atlasul german ⁷⁸ ale cărui principii A. Golopenția le pusese încă din 1932, în legătură cu principiile sociologice de cercetare a satului românesc ⁷⁹.

Experiența Atlasului limbii române putea fi folositoare folcloriștilor noștri. Și în alte țări ideea atlaselor folclorice s-a dezvoltat în strinsă legătură cu realizările atlaselor lingvistice.

În folcloristica și etnografia europeană din ultimele decenii problema atlaselor este una din problemele centrale ⁸⁰. Unele popoare și le-au alcătuit, altele sînt pe cale să și le alcătuiască. Din toate țările Europei se pare că doar Cehoslovacia, Bulgaria, Albania și noi nu ne-am preocupat serios de întocmirea atlasului.

Reprezentare cartografică sistematică a unui material obținut prin completarea acelorași chestionare în toate punctele cartografiate, atlasul ușurează viziunea spațială de ansamblu a folclorului. El face să apară mai clar dependența faptelor de folclor de condițiile concrete de viață și îndeamnă la compararea lor. Dacă corpusul îngăduie cuprinderea tipologică a întregului folclor, atlasul face cu puțință cuprinderea lui geografică și istorică punînd față în față răspîndirea geografică cu evoluția culturală. El poate fi deci ca și în studiile lingvistice, o piatră de hotar în dezvoltarea folcloristicii noastre.

Cîteva probleme se cer însă lămurite înainte de a porni la realizarea lui. Atlasul va consemna aspectele istorice ale folclorului, va avea îndreptată atenția numai spre lucrurile vechi sau va cuprinde o anumită perioadă din evoluția lui? N-ar fi oare mai nimerit ca el să ne dea imaginea folclorului contemporan prin prezentarea geografică a faptelor esențiale pe care însăși materialul te obligă să le vezi în etapele diferite ale dezvoltării, așa cum apar în realitate?

Va cuprinde atlasul tot folclorul țării, deci și cel al minorităților naționale, sau numai cel românesc? În cazul acesta materialul mahiar, de pildă, va trece în atlasul folcloric maghiar care va cuprinde întreg teritoriul de limbă maghiară și atlasul nostru va depăși hotarele țării pentru a cuprinde și el întreg teritoriul de limbă romină? S-a preconizat în ultimul timp tot mai des, alcătuirea atlaselor folclorice pe zone mai mari, astfel, un atlas folcloric al Europei Centrale sau al țărilor balcanice. S-ar putea eventual întocmi și un atlas al zonei de cultură păstorească valahă din Carpații Nordici.

Tematica și punctele de vedere din care va fi privit materialul cuprins se cer și ele precizate în prealabil. Vom alcătui un atlas al vieții folclorului sau numai a substanței lui, sau vom privi faptele de folclor atît din punct de vedere al desfășurării și funcției lor cît și din punct de vedere al structurii? Clarificarea punctelor de vedere este esențială în stabilirea tematicii și în alcătuirea chestionarelor pe baza cărora se va culege materialul. Materialul pe care îl avem acum în arhiva Institutului de Folclor poate servi ca orientare. Un prețios material de orientare oferă și răspunsurile la ches-

⁷⁷. I. MUȘLEA. Le mouvement folklorique roumain de 1940—1946. Archives Suisses des traditions populaires. XLIV. Bâle 1947, 161.

⁷⁸. G. VRABIE. Folklorul. București 1947, 152—157.

⁷⁹. A. GOLOPENȚIA. Atlasul folcloric al Germaniei, Arhiva pentru știință în reformă socială. X, 1—4. 1932, 862—866.

⁸⁰. cf. I. BARABÁS. Az európai néprajzi atlaszmunka tanulságai. [Învățăturile acțiunilor europene pentru realizarea atlaselor etnografice]. Budapesta, 1955.

ționarele B. P. Hașdeu, pe care le va publica în curînd I. Mușlea. Materialul ce va alcătui atlasul va trebui cules anume într-o perioadă bine delimitată și după criterii unitare.

O altă prolemă ce trebuie elucidată este aceea a culegătorilor. Se va culege materialul prin corespondenți anume instruiți cum s-a făcut pentru atlasul german sau numai de către specialiști, cum preconizează și face prof. Richard Weiss pentru atlasul elvețian? Se pare că astăzi se înclină tot mai mult spre culegerea materialului prin specialiști. Acest mod dă materialului unitate și garantează exactitatea lui. De modul ales depinde și proporția cercetărilor, numărul punctelor cercetate. În orice caz limitarea chestionarelor la problemele esențiale și a locurilor cercetate la ceea ce este absolut necesar, va contribui la realizarea fără amînări a atlasului.

Toate aceste probleme schițate abia sumar, vor trebui dezbătute și adîncite. Soluțiile la care ne vom opri vor fi cele ce derivă din situațiile specifice ale folclorului nostru.

Interesul pentru folclor, pentru culegerea și cercetarea lui, s-a dezvoltat la noi în strînsă legătură cu lupta pentru independența și unitatea națională, pentru eliberarea politică și economică a poporului, cu năzuința de a da caracter popular culturii naționale. Studiarea dezvoltării folcloristicii poate aduce deci o contribuție importantă la istoria noastră culturală.

Studiile și articolele lui L. Șăineanu, I. Diaconu, I. Mușlea, R. Vuia, Gh. Pavelescu, D. Gusti, G. Breazu, G. Vrabie ș. a. constituie importante puncte de pornire pentru alcătuirea istoriei folcloristicii noastre⁸¹. Aceștia li se adaugă rezultatele cercetărilor făcute asupra începuturilor culegerii folclorului, asupra vieții și activității folcloriștilor din trecut, asupra instituțiilor sau revistelor ce au polarizat cercetări folclorice, asupra etapelor mai importante ale dezvoltării folcloristicii noastre.

În ultimul timp secția de folclor a Institutului de istorie literară și folclor al Academiei Romîne, preocupată de această problemă, a făcut să apară în « Studii și Cercetări de istorie literară și folclor » cîteva contribuții noi la cunoașterea activității folcloristice din trecut⁸². I. Breazu, I. Mușlea, Al. Teodorescu au publicat deasemeni, în anul trecut, documentate studii de istoria folcloristicii⁸³.

⁸¹. L. ȘĂINEANU. *Istoria filologiei romîne. Starea actuală a filologiei romîne*. A. Folclorul, București 1895, 263—295; I. DIACONU. *Folclorul din Rîmnicul Sărat. Introducere*. Focșani 1934, III — XLV; I. MUȘLEA. *Le folklore roumain. Revue internationale des études balkaniques* III, 1—2 (3—4) Beograd 1936, 567—574. R. VUIA. op. cit. 1123—1212. Gh. PAVELESCU. *Etnografia romînească din Ardeal în ultimii douăzeci de ani (1919—1939)*. Gînd Romănesc VII, 10—12. 1939, 449—462. D. GUSTI. *La science et la réalité sociale. Folklore*. Paris, 1941, 88—100 și în romînește în: *Sociologia monografică știință a realității sociale*. București f. d. 21—23. G. BREAZU op. cit. 277—420. C. VRABIE. *Evoluția conceptului de folclor la romîni. Folclorul romănesc*. Craiova f. d. 3—76.

⁸². C. I. CHITIMIA. B. P. Hașdeu și problemele de folclor. Studii și cercetări de istorie literară și folclor, I, 1—4. 1952, 161—191; C. I. CHITIMIA. G. I. Pitiș și cercetările sale de folclor, idem. II. 1953, 55—94; D. PANAITESCU PERPESSICIUS. Iordache Gulescu, lexicolog, folclorist și scriitor. Idem. III. 1955, 27—38; D. PANAITESCU-PERPESSICIUS. Lazăr Șăineanu și folclorul. I. Idem IV 1955, 27—47; C. I. CHITIMIA. Teodor Burada folclorist și etnograf, idem. IV. 1955, 95—171.

⁸³. I. BREAZU. Gheorghe Bariș și patrimoniul popular. Academia R.P.R. Filiala Cluj. Studii și cercetări științifice. S. III. Științe sociale. IV, 3—4. 1955, 33—42; I. MUȘLEA. Ion Pop-Reteganul folclorist. Idem. 45—67; Al. TEODORESCU. Preocupări de folclor la scriitorii moldoveni de la « Dacia Literară » și « Romînia Literară ». Academia R.P.R. Filiala Iași. Studii și cercetări științifice. S. III. Științe sociale. VI, 1—2, 1955, 95—105.

Alcătuită pe baza acestui material completat prin noi cercetări, istoria folcloristicii românești va putea integra activitatea folcloristică în ansamblul dezvoltării culturale a țării motivînd diferitele tendințe și curente și făcînd legătura între principiile și metoda fiecărui folclorist și pozițiile folcloristicii europene din vremea lui. Pentru a fi totodată și un instrument de lucru, istoria folcloristicii va trebui să prezinte critic culegerile și studiile de folclor din trecut arătînd ce poate folosi cercetărilor de astăzi și ce este problematic sau eronat.

Realizarea acestor lucrări va încheia o altă importantă etapă. Ele vor îngădui să se pătrundă multilateral în întreaga complexitate a folclorului și să se ajungă la o mai reală înțelegere a lui, nu numai în limitele naționale ci, prin cercetări de folclor comparat, și dincolo de acestea. Călea ce va trebui urmată aici pentru a rămîne legați de realitate și a nu intra în meandrele comparativismului ce tentează atît de mult pe amatori, va fi cea care lămurește legăturile folclorului nostru cu lumea balcanică și romanică, apoi cu popoarele slave de răsărit și apus și cu ceilalți vecini, de pildă cu ungurii. Deoarece legăturile folclorice nu se fac însă numai prin contact etnic direct ci și prin contact cultural complex, sfera studiilor de folclor comparat va trebui lărgită spre apus pentru melodiile unor cîntece mai noi și spre orientul apropiat pentru originea melodiei de doină, și a unor instrumente populare, de pildă.

Aprofundînd astfel caracterele proprii ale folclorului nostru și cunoscînd cît mai temeinic marile lui creații, vom înțelege și aprecia mai bine și mai drept contribuția artistică a poporului nostru la făurirea culturii naționale și la patrimoniul artistic al omenirii.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ НАШЕЙ ФОЛКЛОРИСТИКИ

На протяжении истекших шестидесяти лет в развитии румынской фольклористики намечается несколько этапов, которые, не разграничиваясь точно по времени, все же обрисовываются с достаточной ясностью в отношении содержания и смысла исследований. В начале этого столетия, с того времени как О. Денсушяну занял позицию по отношению к старому методу записывания фольклора, в румынской фольклористике появляется новая ориентация.

На первом этапе О. Денсушяну направляет записывание произведений народной словесности на современное творчество и художественные явления и предписывает строгий филологический метод. Музыканты (О. Г. Кириак, Т. Бредичану, Б. Барток, А. Воевидка и др.) начинают с фольклорно-научным интересом записывать механическими средствами народную музыку.

На втором этапе в записывании народной словесности выдвигаются принципы О. Денсушяну. Музыкальная фольклористика осуществляет на этом этапе значительные успехи как в подборе материала, так и в деле метода. Этому способствовало основание в 1928 году в Бухаресте *Фонограммного Архива при министерстве Искусств* (Г. Брязул) и *Фольклорного Архива Общества Румынских Композиторов* (К. Браилоу). В 1930 году Румынская Академия основывает в Клуже *Фольклорный Архив* (И. Мушля), занимающийся записыванием народной словесности, народных поверий и обычаев.

В «*Ежегоднике Фольклорного Архива*», наряду с различными статьями и материалами публикуется также и текущая библиография фольклорных исследований. На этом этапе сфера фольклористики охватывает литературу, музыку и танцы, однако танцы записываются лишь спорадически, причем принцип синкретизма фольклорных явлений не применяется с должной последовательностью. Одновременно на этом этапе развивается фольклорная научная работа, в особенности в области народной литературы. Благодаря сотрудничеству фольклористов в деле социологического обследования румынской деревни (Д. Густу) достигается более

широкое понимание фольклорных явлений в плане социальной жизни и выводятся заключения в отношении методов исследования.

Начало третьего этапа связано с основанием в 1949 году в Бухаресте Института Фольклора, который вводит в сферу своей деятельности собирание, изучение и использование фольклора в целом — литературы, музыки, танцев, мимики и народного театра. Исследование синкретических фольклорных явлений производится в Институте последовательно специалистами по отраслям.

Используя передовые идеи и лучшие результаты румынской фольклористики в прошлом и старой и новой фольклористики других народов, рассматривая факты в свете исторического материализма и постоянно сопоставляя результаты исследований с живой фольклорной действительностью и с нуждами и перспективами культурной жизни страны, румынская фольклористика на этом этапе достигла классификации принципов и установила методы, соответствующие новой направленности фольклорных исследований.

Институт Фольклора исследует фольклор не только деревни, но и крупных строек, рабочих центров и городов, а также — наряду с румынским фольклором — фольклор национальных меньшинств.

Рассматривая фольклорные явления в их целом, румынские фольклористы делают прежде всего упор на художественном творчестве, на его наилучших достижениях, непрерывно шлифуемых, постоянно обновляющихся, остающихся вечно живыми, в которых народ выражает свои думы, чувства и чаяния, и в которых, переплетаясь с многообразными и сложными сторонами жизни, отражается борьба народа за правду и свободу.

Работая над фольклором, исключительно богатым и разнообразным в отношении жанров и региональных стилей, почти полностью сохранившим традиционное достояние и в котором художественное творчество выявляется во всей своей силе, румынские фольклористы изучают проблемы, ведущие к раскрытию источников и развитию фольклорных явлений, к пониманию феномена народного творчества во всем его многообразии, к проникновению в сущность фольклорных явлений и смысл народного творчества в жизни народа в настоящем и прошлом.

Наряду с уточнением принципов и методов исследования, этот третий этап является также этапом дополнения и систематизации коллекций. Основной фольклористической деятельности служат поэтому полевые исследования, причем фольклористы не ограничиваются простой записью материала, а подробно изучают фольклор той или иной местности или области, как и связанные с ним проблемы, с целью ознакомления с процессом развития сущности — содержания, формы и его нынешнего смысла. Постоянно сопоставляя отдельные фольклорные явления, фольклористы изучают старинные обряды и обычаи, а также и современную культурную жизнь, ставя их в связь с отраженной в них экономической, социальной и политической жизнью, с противоречиями и дифференциацией, свойственной той среде, где был собран материал.

На основе собранных Институтом Фольклора коллекций, насчитывающих в настоящее время 67.000 мелодий, 1.000 сказок и 500 плясок, постоянно пополняемых новыми записями, румынские фольклористы перейдут к четвертому этапу, который начинается в настоящее время изданием общего сборника фольклора Р.Н.Р. В целом ряде региональных монографий, которые начнут выходить в свет в 1958 году, сборник «Фольклор РНР» будет содержать фольклор румынского народа и национальных меньшинств. Региональные монографии будут полностью охватывать фольклор местностей с его четко определенными особенностями, т. е. словесностью, музыкой, танцами, мимикой и театром, представляя их как цельные художественные явления. В монографиях материал будет изложен по жанрам. В той мере, в какой это позволит документация и данные материала, фольклорные явления будут представлены в их исторической эволюции и географическом распространении. Наряду с материалом как таковым, каждой областной монографии будет предпослана вступительная статья, трактующая об экономическом, социальном и политическом развитии соответствующей области, дающая представление о фольклорных явлениях в целом и о современной культурной жизни и описание специфических особенностей представленного фольклора, элементов его содержания и формы, а также его развития. Монографии будут дополнены характеристиками лучших носителей фоль-

клора, описанием конкретных фольклорных явлений на основании непосредственных наблюдений, графиком бытования, вариантов, структурных элементов и т. п.

Цель сборника — дать по возможности полное и реальное представление о современном фольклоре Р.Н.Р. Систематизация всего материала по жанрам или по другим критериям может послужить к составлению «корпуса» румынского фольклора.

Наряду со сборником «Фольклор РНР», румынские фольклористы готовят издание общей библиографии румынского фольклора и фольклористики, а также и издание тематического каталога прозы и эпической поэзии. Издание лучших рукописных коллекций, оставшихся до сих пор неизданными, и старинных ценных и редких коллекций дополнит в будущем новым документальным материалом знакомство с фольклором Р.Н.Р.

В план четвертого этапа, этапа издания основных трудов по румынскому фольклору, необходимо вписать также и критическую историю румынской фольклористики и фольклорный атлас.

Осуществление этого этапа предоставит для будущих исследований полную и неоспоримую документальную основу и даст возможность определить самобытность румынского фольклора, основательно изучить его произведения, лучше и с большей точностью оценить народный вклад в дело создания национальной культуры, в художественное достояние человечества.

PROBLEMS AND PROSPECTS OF RUMANIAN FOLKLORE

In the evolution of Rumanian folklore in the course of the last six decades, certain stages can be distinguished, which, though indefinite in their duration, are clearly outlined in their contents and significance. The novel approach to the study of folklore adopted by O. Densusianu, at the beginning of the present century can be taken as a landmark in the study of Rumanian folklore.

During the first period, O. Densusianu calls the attention of folklore researchers to contemporaneous creations and artistic manifestations, demanding at the same time the application of a scientific philological method. Musicologists such as O. G. Kiriac, T. Brediceanu, B. Bartók, A. Voevidca etc., begin collecting and recording folk music viewed from folklore standpoints.

The second period illustrates the promotion of the principles put forward by O. Densusianu in the collection of folk literature. Outstanding results were achieved during this period in the field of musical folklore both in the collection of material and in the determination of a scientific method. This was accomplished with the help of the *Phonographic Archives of the Ministry of Arts* (G. Breazul) and the *Folklore Archives of the Rumanian Composers' Society* (C. Brăiloiu) set up in Bucharest in 1928. In 1930 the Rumanian Academy founded at Cluj the *Folklore Archives* (I. Muşlea) with the main object of collecting folklore, folk customs and beliefs. Besides studies on folklore, the *Annuary of the Folklore Archives* published materials and current bibliography connected with folklore researches. The activity was confined to literature, music and dancing, but as far as the last was concerned, the collecting expeditions carried out were only sporadic and the principle of syncretizing folkloristic facts was not consistently applied. Studies on folklore, in particular folk literature, made great strides forward during this period. The collaboration of the folklore researchers with the sociological investigation campaigns for the study of Rumanian village life (D. Gusti) has contributed to determining a clearer understanding of the folklore manifestations in their relation to the general social life and has furthermore helped in working out a more adequate method of research.

The first steps of the third period are connected with the setting up in 1949 of the Bucharest Folklore Institute, which embraces in its sphere of research the collection, study and utilisation of the entire field of folklore, literature, music, dancing, mime and folk drama. The investigation of the syncretic folklore facts has been consistently pursued by the specialists of the Folklore Institute, in every field.

By making full use of the progressive ideas and valuable results obtained in the past by Rumanian folklore researchers, as well as by past and present folklorists of other countries, by interpreting furthermore the facts in the light of historical materialism and permanently confronting the results of the research work with both the reality of folkloristic life and the needs and prospects of the cultural life of our country, Rumanian folklore has during this period achieved

fruitful results regarding the classification of its principles and has worked out an adequate method of investigation compatible with the new trend in folklore research work.

The Folklore Institute has not confined its investigations to the study of folklore in villages but has also devoted its attention to the folklore of the different workers' centers, cities and working sites and has also investigated, besides Rumanian folklore, the folklore of the national minorities. In analysing the folklore facts, as a whole, the Rumanian folklorists have laid particular stress upon the artistic creation: achievements of outstanding beauty constantly polished and continually renewed to insure their permanent brightness, whereby the people express their thoughts, feelings and aspirations reflecting — interwoven in the manifold and complex aspects of life — their struggle for justice and freedom.

The Rumanian folklore which is so rich and varied in its genres and regional styles, wherein most of the traditional specimens have been faithfully preserved and in which the artistic creation is still in full swing, enables the Rumanian folklore researcher to study every problem leading to the disclosure of the origin and development of every folklore fact, the phenomenon of folk creation in all its manifold aspects, in defining the essence and trend of the folk creation both in the past and present life of our people. This third period has been not only the stage at which the principles and methods of investigation have been scientifically worked out, but also the stage at which the collections have been completed and systematized. The basis of any folklore work is represented by field investigations, which must not aim solely at the collection of material but also at achieving — by a thorough-going investigation of the folklore of certain provinces, localities of problems of folklore — the determination of the process of development of its substance, its contents, form and present significance. The folklore facts are in permanent interrelation; they are studied as parts of the old ceremonials or customs or of contemporary cultural life; they are related to the economic, social and political surroundings they reflect and their contradictions and to the differentiations arising within the community from which they have been collected.

The collections of the Folklore Institute, which to-day number 50.000 musical scores, 1125 fairy tales, 600 dances, constantly increased by new expeditions will enable the Rumanian folklore researchers to enter the fourth stage that is to be initiated with the publication of a general collection of Rumanian folklore.

The collection « Rumanian People's Republic Folklore », the publication of which will begin in 1958, will include a series of regional monographs on Rumanian folklore and the folklore of national minorities. The regional monographs will contain the entire folklore of every province with its clearly defined characters, including literature, music, dancing, mime and folk drama, presented as independent artistic facts.

The material will be presented in these monographs according to the genre they pertain to. In so far as the documents and data of the material permit, the folklore facts will be presented in their historical evolution and geographical limits. Apart from the folklore material proper each regional monograph will contain a preliminary study on the economic, social and political development of the respective province, a survey of its folklore manifestations and its present day cultural life, a study on the specific features of its folklore, its elements, contents, forms and evolution. The monographs will be completed with the characterisation of the best folklore preservers, the description of concrete folklore manifestations based upon direct observation, index cards indicating the frequency, the circulation and variants, structural elements a. s. o.

The purpose of this collection is to give as complete and real a picture of the present-day folklore in the R.P.R. The systematisation of the entire material according to its genre or other criteria will lead to the elaboration of a corpus of the Rumanian folklore.

Apart from the « R.P.R. Folklore » collection, the Rumanian folklorists are at present working at the publication of a general bibliography of Rumanian folklore and at the publication of a Catalogue of themes encountered in folk prose and epic poetry. The publication of the most outstanding unpublished manuscripts from old and almost inaccessible collections will in the future complete the knowledge on Rumanian folklore with this documentary material.

The plans for the fourth period — in which the fundamental works of Rumanian folklore will be published, will include also a critical and historical survey of Rumanian folklore and a folkloristic atlas.

The results to be obtained in this fourth stage, will offer a complete and trustworthy documentary basis to all future investigations and will enable the determination of the specific characters of Rumanian folklore. They will furthermore be conducive to the dissemination of its most outstanding creations, and will afford the opportunity of determining thus more clearly and more justly the role played by the people in the creation of national culture and its contribution to the artistic patrimony of mankind.